

Forfatter: Jacobsen, Jørgen-Frantz

Titel: Udrag fra Nordiske Kroniker

Citation: Jacobsen, Jørgen-Frantz: "Nordiske Kroniker", i Jacobsen, Jørgen-Frantz: *Nordiske Kroniker*, 1943, s. 13. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-jacobjf_02-shoot-idm139956849184272/facsimile.pdf (tilgået 06. maj 2024)

Anvendt udgave: Nordiske Kroniker

Danskhedens Historie paa Færøerne begynder med Reformationen. Hvordan denne har formet sig deroppe, véd man kun meget lidt om, men sikkert er det, at den — ligesom i Norge — har haft til Følge, at *Dansk* mere eller mindre gradvis er blevet Kirkesprog. Hvad der ellers var en af Reformationens vigtigste Idéer: at Modersmaalet skulde være Kirkesprog, kom saaledes ikke til at ske Fyldest i dette Tilfælde. Hermed var Begyndelsen gjort, og i det følgende Tidsrum lige op til Monopolhandelens Ophævelse, altsaa i Perioden ca. 1535 til ca. 1850, er det, at dansk Sprog erobrer den Position, som det endnu delvis besidder.

Fra før Reformationen findes der Diplomer affattet paa et Sprog, som nok tør kaldes *Færøsk*, selv om Afvigelsen fra samtidigt *Islandsk* ikke er stor (se J. Jakobsen: *Diplomatarium Færoense*). Der eksisterer fra Middelalderen ingen Dokumenter, som er skrevet paa *Dansk*, men efter Reformationen bliver det saaledes, at alt, hvad der overhovedet skrives, det skrives paa *Dansk*. Det officielle Sprog, Administrationens, Retsplejens og Handelens Sprog bliver *Dansk*, *Lagtingets* Protokoller er ført paa *Dansk*, selv om man maa antage, at dets Forhandlinger — i hvert Fald i bevægede Øjeblikke — er foregaaet paa *Færøsk*.

Det danske Sprog var imidlertid paa denne Maade trængt ind paa et Omraade, hvor det ikke fuldt ud slog til. Talrige nødvendige Ord, som betegner forskellige særfærøske Fænomener, fandtes ikke i *Dansk*. Man optog da de færøske Betegnelser i en efter *Dansk* tillempet Form, f. Eks. *Sojd*, færøsk *Seyður*, oldn. *Sauðr* o. m. a. Slige ejendommelige dansk-færøske eller maaske snarere dansk-norske Bastardord, som faktisk hverken er danske eller færøske (findes de i den ny danske Ordbog?), forekommer stadig i store Mængder i den færøske Administrations danske Sprog.

De færøske *Stednavne* fik heller ikke uden videre Adgang til Papiret. Saa snart de skulde skrives, fik de en efter *Dansk* tillempet Form. Ofte skete dette ved en simpel Oversættelse, saa at f. Eks. det, der paa Færøsk hedder *Fuglafjörður* blev til *Fuglefjord* etc. Men i andre Tilfælde er der foregaaet en mere eller mindre barok